

3. juni 2026

UPA2026/65

Uunga siunnersuut: Nunat tamalaat niueqatigiinnikkut suliniaqatigiiffiannut (WTO) ilaasortangornissaq siunertaralugu, ilaasortangorniarnermik sapinngisamik piaarnerpaamik aallartitsinissaannik, Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Demokraatit inatsisartuni eqimattaa)

Demokraatit eqimattaata saqqummiusnaanut qujanaq. Siumumiillu imaattumik oqaaseqarfigissavarput.

Siumumiit pingaarteqaarput Kalaallit Nunaata nunani tamalaani inissisimanani ingerlaavartumik nukittorsartariaqaraa aammalu nammineq nunanut allanut attaveqaatitigut akisussaaffiit annertunerusut tigujartuarlugit. Niuernikkut, aningaasaliissutitigut aammalu aningaasaqarnikkut ineriartortitsinikkut periarfissat inuiaqatigiinnut pingaaruteqaleraluttuinnarput, taamaattumillu aamma isiginiartariaqarparput Kalaallit Nunaat qanoq iliornikkut nunani tamalaani niuernikkut aaqqissuussaannermi nammineq inissisimanerminik nukittorsaasinnaanersoq.

Taamaattumik Siumumiit Nunat Tamalaat Niuernermut Kattuffianni WTO-mi namminersorluta ilaasortaalermissarput tunngaviumik pitsaasutut isigaarput.

WTO tassaavoq nunarsuarmi niuernermut tunngatillugu nunani tamalaani kattuffiit pingaarnepaat ilaat, nunarsuarmilu niuernerp amerlanerpaa tassani malittarisassaqaartinneqarluni. Namminersorluta ilaasortaalerminikkut Kalaallit Nunaat nammineq aqqani ersarinnerusumik peqataasinnaalissaaq, niuernermut tunngasunik oqallinnerni toqqaannartumik peqataasinnaalluni aammalu tatiginarlunilu siumut naatsorsuutigineqarsinnaasoq niuernermi suleqatitit inissisimalissalluni.

Siumumiit WTO-mi ilaasortaanissaq niuernermut tunngasut kisimik pillugit isumaqarfiginngilarput. Aamma Kalaallit Nunaata nunani tamalaani nammineq iliuseqarsinnaassusianik annertusaanissamut aammalu nammineq soqutigisatsinnik nunani tamalaani illersuisinnaanitsinnut tunngavoq.

Ilaasortaanermut iluaqutissat arlaliupput. Kalaallit Nunaat WTO-p aaqqissuusnaanut, attaveqaataanut aammalu teknikkikkut ikiuutaannut periarfissaqalissaaq. Peqatigisaanik ilaasortaanerup suliffeqarfinnut aningaasaliisunullu toqqissisimanarnerusumik siumut naatsorsuutigineqarsinnaaneruserumillu atugassaqaartitsinissaq qulakkeersinnaavaa, taamaalillunilu avammut tuniniaanermut, inuussutissarsiornikkut ineriartortitsinermut aammalu aningaasaliinernut iluaqutaasinnaalluni. Minnerunngitsumik Kalaallit Nunaat nammineq aningaasaqarnikkut siunissaanut pingaarutilinnik apeqqutini oqariartuuteqarnissamut periarfissaqarluarnerulissaaq.

Soorunami aamma unammillernartoqarpoq. Ilaasortaanermi pisussaaffiit malitsinneqassapput, inatsisinillu aammalu allaffissornikkut aaqqissuussinernik allanngortitsisoqartariaqarsinnaavoq. Isertitsiniarluni sulineq sivisuumik ingerlasinnaavoq aammalu aningaasartuutitaqarsinnaavoq. Kisianni

Siumup isumaa naapertorlugu unamillernartut taakku uninngaannarnissamut tunngavissaangillat. Paarlattuanik maannangaq aallartinnissaq pisariaqartoq erseqqissarpaat.

Maluginiarparput Naalakkersuisut naliliimmata namminersorluni WTO-mi ilaasortaanissaq Kalaallit Nunaata niuernikkut aningaasaliiffigineqarnikkullu orniginarnerulerneranik kinguneqarsinnaasoq. Tamanna pingaarutilimmik politikikkut nassuerutiginninneruvoq, Siumumiillu tamanna isumaqatigaarput.

Aammattaaq Savalimmiut misilittagaannut isigisinnaavugut. Savalimmiut ukiuni arlalinni WTO-mi namminersorlutik ilaasortaalernissaq siunertaralugu sulisimapput. Namminneq akitsuusersuisarnikkut oqartussaaffeqartutut inissisimanertik tunngavigalugu ilaasortaalersinnaanerat inatsisilerinikkut qulaajarneqarsimavoq, taamaalillutillu Kalaallit Nunaat sanilliullugu suliaqarnermi siuarsimanerullutik. Tamanna takutippaa Atlantikup Avannaani inuiaqatigiiaat mikisut politikikkut piumassuseqarluartumik pilersaarusiortullu suligunik nunani tamalaani niuernikkut namminersornerusinnaasut.

Taamaattumik Siumumiit anguniagaq erseqqissumik oqaatigissavarput. Kalaallit Nunaat WTO-mi namminersorluni ilaasortaalernissaminut sulissuteqartariaqarpoq.

Naalakkersuisut nalunaarusiornissamik kissaateqarnerat paasilluarsinnaavarput, kisianni nalunaarusiaq nammineq siunertaassanngilaq. Nalunaarusiaq ilaasortaalernissamut piareersarnermut aammalu aalajangiinissanut pisariaqartinneqartunut tunngavissatut atorneqartariaqarpoq.

Siumumiit kissaatigaarput nalunaarusiaq iluaqutissat ajoqutaasinnaasullu pillugit nassuiaataannarnani, aammali siunnersuuteqassasoq, pilersaarummik saqqummiussissasoq aammalu piffissalersukkamik takussutissiissasoq, Kalaallit Nunaat qanoq iliornikkut WTO-mi namminersorluni ilaasortaalersinnaanersoq pillugu.

Kalaallit Nunaat ukiuni kingullerni nunani tamalaani inissisimanerminik nukittorsaasimavoq. Siumumiit isumaqarpugut piffissanngortoq aamma nunani tamalaani niuernikkut politikikkut inissisimanerput qanoq iliornikkut nukittorsarneqarsinnaanersoq misissussallugu. WTO-mi namminersorluni ilaasortaanissaq ineriartortitsinerminni tassani pissusissamisoortumik alloriarnerusaaq.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut Inatsisinut ataatsimiisitaliamut ingerlateqqinneqarnissaa innersuupparput.

Erik Jensen, Siumut